

W 50. rocznicę śmierci dra Mieczysława Orłowicza

W tym roku minęło 50 lat od śmierci dra Mieczysława Orłowicza. Przedstawiciele Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego złożyli kwiaty i zapalili znicze na grobie Nestora Polskiej Turystyki na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie. Ponadto dla uczczenia tego szczególnego jubileuszu Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego wydał publikację *Życie dla turystyki, krajoznawstwa i sportu. Mieczysław Orłowicz 1881–1959* autorstwa Tomasza Kowalika, redaktora i dziennikarza, najlepszego znawcy życia i dorobku Mieczysława Orłowicza – postaci mającej niezwykle znaczenie dla polskiej turystyki i polskiego sportu. W roku 1919, kiedy obejmował stanowisko kierownika samodzielnego Referatu Turystyki w ówczesnym Ministerstwie Robót Publicznych, był pierwszą osobą i jedynym urzędnikiem odpowiedzialnym za rozwój turystyki i sportu w niepodległej Polsce. To On opracował program „Organizacja turystyki i sportu w Polsce”, wyznaczający kierunki rozwoju tych gałęzi życia w Polsce w warunkach bardzo złożonych, kiedy społeczeństwo polskie zostało dopiero zjednoczone, po tym jak było rozdarte przez długie lata, będąc pod trzema zaborami. Wydawcy podkreślili, że był „człowiekiem dalekowzrocznej wizji i codziennej konsekwentnej pracy [...] troszczył się o rozwój turystyki we wszystkich jej wymiarach: społecznym, kulturowym, zdrowotnym, ekonomicznym i ekologicznym”.

Mieczysław Orłowicz był także założycielem Akademickiego Klubu Turystycznego we Lwowie – pierwszej akademickiej organizacji turystycznej w Polsce. W okresie międzywojennym został przewodniczącym Komisji Górskiej Odznaki Turystycznej Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, ale ma także zasługi w tworzeniu nowego statutu Towarzystwa Tatrzańskiego i utworzeniu w 1920 r. Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. Był też wybitnym krajoznawcą w Polskim Towarzystwie Krajoznawczym. Od 1932 r. był zwolennikiem zjednoczenia Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, toteż brał udział w obradach Zjazdu Zjednoczeniowego tych organizacji w 1950 r., jak i je poprowadził, kiedy to powstało Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Był również jedynym Członkiem Honorowym tych trzech towarzystw.

Dr Orłowicz uczestniczył w tworzeniu Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych, jak również był reprezentantem Polski na pierwszym spotkaniu sekretarzy krajowych stowarzyszeń schronisk młodzieżowych powołujących Międzynarodową Federację Schronisk Młodzieżowych (IYHF).

Przed wszystkim jednak Mieczysław Orłowicz był miłośnikiem wędrówek pieszych, zwłaszcza po górach, wędrował po Polsce i poza jej granicami. Był wielkim krajoznawcą i autorem ponad 150. przewodników. Ogromne znaczenie miały dla niego wycieczki sierpniowe, które sam prowadził, przede wszystkim po Karpatach Wschodnich, Tatrach, Pieninach, ale i po wszystkich grupach Beskidów, a po drugiej wojnie światowej i Sudetach. Stąd też Główny Szlak Sudecki o długości 350 km nosi jego imię i rozpoczyna się w Świeradowie, a działacze PTTK w Jeleniej Górze w 100. rocznicę urodzin Mieczysława Orłowicza ufundowali tablicę pamiątkową, odsłoniętą 17 grudnia 1981 r.

Książka Tomasza Kowalika o Mieczysławie Orłowiczu wpisała też się świetnie w jubileusz Polskiego Komitetu Olimpijskiego, ponieważ należał on przed dziewięćdziesięciu laty do założycieli Polskiego Komitetu Igrzysk Olimpijskich, a od 1930 r. był jego wiceprezesem i między innymi to jego portret wisi w Sali Olimpijskiej Hotelu Francuskiego w Krakowie, gdzie spotkali się po raz pierwszy twórcy Komitetu. Ze sportem był Orłowicz związany od 1906 r., a już w roku następnym został wiceprezesem Lwowskiego Klubu Sportowego „Pogoń”, współorganizował Akademicki Związek Sportowy we Lwowie. Był pierwszym prezesem Polskiego Związku Atletycznego, zgłoszonym na tę funkcję przez Stanisława Pytłasińskiego – mistrza świata w zapasach na początku XX w., był również wiceprezesem Polskiego Związku Kajakowego i współzałożycielem w roku 1922 Związku Polskich Związków Sportowych – najwyższej w tamtych czasach władzy sportu polskiego, w którym był przez wiele lat sekretarzem, później wiceprezesem, otrzymując w 1930 r. tytuł członka honorowego Związku Polskich Związków Sportowych-Polskiego Komitetu Olimpijskiego.

O tym wszystkim i o wielu jeszcze innych sprawach przeczytają Czytelnicy w książce Tomasza Kowalika *Życie dla turystyki, krajoznawstwa i sportu. Mieczysław Orłowicz 1881–1959*, która ukazała się w październiku tego roku w formacie B 5 (16 x 23 cm) o objętości 514 stron (ISBN 978-83-7005-513-4).

Sprzedaż prowadzi Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK w Krakowie, ul. Jagiellońska 6/6a, 31-010 Kraków, tel. (centrala) 0 12 422 28 40, 0 12 422 74 31; fax 0 12 422 21 13; e-mail: poczta@cotg.pttk.pl.

„Gościniec PTTK”